

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 8. Vtrum baptismus in omnibus æqualem effectum habeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ARTICVLVS VIII.

Verum Baptismus in omnibus
aequalem effectum
habeat?

6
Paludanus
centet Ba-
ptismum in
paruulis
morituris
inæqualem
gratiam
conferre.

Paludanus dist. 4. q. 1. existimat paruulos, qui cum solo baptismo morituri sunt, inæqualem gratiã accipere in baptismo. Ratio ipsius est; Quia sunt ad inæqualem gloriã prædestinati. Cuius ratio vltior est, quia homines beati, ad equare debent Angelos beatos, *vt*, inquit, *latera Ciuitatis sunt æqualia*, iuxta Apocal. cap. 21. Alij aliam rationem asserunt, nempe homines esse creatos ad instaurandas sedes Angelorum; & idcirco omnes ferè impares in gloria: sicut omnes Angeli, iuxta D. Thomam sunt impares in gloria. Sed hæc sententia parum est probabilis: nam fundamenta vel falsa sunt, vel incerta.

Scottus
incertum
putat.

Ad hanc sententiam prope accedit Scotus dist. 4. quæst. 7. & Gabriel ibidem quæst. 2. qui docet incertum esse an Sacramentum vni maiorem, alteri maiorem conferat gratiam, vel propter prædestinationem ad maiorem gradum gloriã, vel propter impetrationem per ministros Ecclesiæ, vel parentes. Verum absolute contrarium est tenendum. Pro quo

7
In paru-
lis, & equè
dispositis
adultis
æqualem
habet effe-
ctum.
Cyprian.

Dico Primò, Baptismus in omnibus paruulis, & etiam in omnibus adultis æquè dispositis, æqualem effectum habet, qui neque ratione prædestinationis, neque ratione impetrationis ministro- rum est auctior. Est communis sententia Docto- rum exceptis paucis.

Probat ex Patribus: Cyprianus epist. 76. ad Magnum, expressè docet baptismi effectum, quantum ex ipso est, æqualem esse in omnibus. Idque probat Primò, Ex definitione Concilij Carthaginensis. Secundò, Quia sicut sol æqualiter radios suos effundit, ita baptismus. Tertio, Probat ex c. 16. Exodi, vbi sine discrimine sexus aut ætatis singuli de Manna accipiebant eandem mensuram, scilicet Gomor. Quarto, Ex Parabola feminis à Domino super omnem terram seminati, quamuis ex terra varia fecunditate inæqua- les fructus procreant. Idem docet epist. 59. quia Deus non est personarum acceptor. Confirmat exemplo Elisei, qui, excitans paruulum, se illi æqualem reddidit.

Nazianz.

Gregorius Nazianzenus Oratione in S. Baptisma, *Quamuis Minister*, inquit, *alius alium probitate vincat, eadem tamen vtriusque baptismi vis est.* Idem sæpè docet Augustinus vt lib. 4. de Baptismo cap. 20. & Tractatu 5. in Ioannem: Chryso- stomus homil. de suo reditu; *Multi me absente baptizati sunt; quid tum? Nihil minus habet gratiæ, non claudicat Dei donum.*

Augustin.

Chrysost.

Ratio est, Quia baptismus operatur ex insti- tutione Christi; quæ fixa, certaque est, neque ex parte ipsius variatur: vt apertè colligitur ex Con- cilio Tridentino sess. 7. can. 7. de Sacramentis in genere. Item operatur ad modum agentis natura- lis: ergo vbi est æqualis dispositio, sicut est in in- fantibus, æqualem effectum producit.

Ad fundamentum Paludani aliorumque, Res- pondeo: Prædestinatio non postulat, vt quis ex- traordinario modo gratiam maiorem accipiat;

sed, vno sinatur quis mori, donec per ordinaria media ad gradum gratiæ & gloriæ destinatum pertingat; alioqui dicere poterimus, infantibus etiam interdum dari gratiam sine baptismo; vt si sint prædestinati, & mors imminet ante bap- tismum. Item bonis operibus prædestinatorum plus præmij respondere, quàm non prædestinatorum, vt attingant mensuram decretam. Adde præde- stinationem non esse factam ad certum gradum gloriæ ante præuisionem meritorum, vel appli- cationis remedij; vt alibi satis probatum est. Ac proinde totum hoc fundamentum corruit.

Eueritur
fundamen-
tum oppo-
siti senten-
tiæ sumptū
ex Præde-
stinatione.

Ex his satis patet, Vi Sacramenti, & ex parte Dei, qualem gratiam dari per baptismum. Quod autem huic effectui non addatur aliquis gradus gratiæ ex deuotione Ministri, vel offerentis, colligitur ex ipsdem testimonijs. Et probatur; Quia, si deuotio Ministri potest infanti aliquè gratiæ gra- dum impetrare, cur non etiam poterit adulto? Item, si hoc potest, dum coniungitur Sacramen- to, cur non etiam potest sine Sacramento? Nam per accidens Sacramento coniungitur, nec vim ex eo habet. Denique hæc deuotio poterit infanti impetrare illum gradum gratiæ sine baptismo, & sic non erit ei necessarius baptismus ad salutem.

Eueritur
& alterum
fundamen-
tū sumptū
ex deuotio-
ne ministri
vel offe-
rentis.

Ratio est, Quia operi bono cuiusque hominis iusti solum respondet augmentum gratiæ habi- tualis & gloriæ in operante, eò quòd hoc opus sit limitatum, ac proinde ex natura sua non promo- ueat in Deum, nisi ipsum operantem; præsertim cum operans nõ sit caput aliorum in spiritualibus: ergo non potest alijs immediatè gratiã conferre. Et Confirmatur, Quia hoc proprium est meritis Christi nobis per Sacramenta applicatis: hæc enim, quia sunt infinitæ efficaciæ, possunt ad alios ex- tendi; præsertim cum Christus sit Caput in spiri- tualibus. Item, gloria est essenziale meritum præmium: oportebat enim, vt vltimus finis, cum posset cadere sub meritū, non daretur nisi ob meritum: ergo non datur, nisi ob merita, vel propria, vel certè propter merita Christi nobis applicata. Patet Consequentia; Quia meritis aliorum homi- num respondet gloria ipsorum tanquam essenziale & adæquatum præmium, eò quòd sint limitata. Potes tamen alteri impetrare auxiliū præueniens, quo se disponat ad gratiam suo actu promerendã: hoc enim auxiliū non est essenziale præmium tui operis quo impetras, sed secundariū; essenziale enim tibi manet. Sic omnis, qui pro altero orat, sacrificat, &c. sibi meretur gratiam & gloriam primariò; alteri impetrat auxiliū præueniens, vt summum, quo ille operetur; quod auxiliū non habet locum in paruulis.

Nemo po-
test alteri
mereri im-
mediatè
iustitiam &
gloriam.

Sed solum
auxiliū
preueniēs.

Dico Secundò, Valdè probabile est, baptismū eo maiorem conferre gratiam ex opere operato, quo melior fuerit dispositio suscipientis. Idè cen- sendum est de cæteris Sacramentis. Est commu- nior sententia Doctorum, tenenda in praxi; etsi fortè contrarium speculatiuè nõ sit improbabile. Probat ex Concilio Trident. sess. 6. c. 7. vbi lo- quens de iustificatione per baptismū, dicit singu- los *recipere iustitiam secundum mensuram quam Spiritus S. paritur singulis, & secundum propriam cuiusque dispositionem & cooperationem.* Idem docet Damas- cenus lib. 4. c. 10. de Fide Orthodoxa: *Peccatorum remissio, inquit, omnibus aque per baptismum donatur, gratia vero Spiritus sancti secundum proportionem fidei & paritatis.*

8
Sacramen-
ta melius
dispositio
dant maio-
rem gratiã.

Ratio est, Institutio Christi, qui sic statuit, quia iustissima distributioni diuinae sapientiae consentaneum erat, ut melius disposito amplius daretur; consentaneum id quoque, ut homines excitentur ad feruentiorem preparationem. Simile quid videmus in causis naturalibus, quae meliorem effectum in subiectum aptius inducunt.

Aduerte tamen, Si Sacramenta haberent vim determinatam sibi annexam, sicut habent res naturales, non posset haec sententia defendi. Nam calidum ut quatuor nunquam poterit amplius efficere, quam quatuor gradus, quantumuis subiectum patiens fuerit aptum: pari modo si Sacramentis certa mensura gratiae appensa est, nunquam poterit illa excedi. Quare exillimandum est, Dominum singulis Sacramentis vim illimitatam dedisse omnium meritorum suorum, sic tamen ut vnumquodque non exerceret illam infinite cum quavis dispositione, sed secundum certam mensuram, prout maior vel minor esset dispositio: v. g. ut Baptismus habenti dispositionem ut duo, conferat quatuor: Eucharistia, octo. Confirmatio, sex. Habenti autem dispositionem ut ducenta, Baptismus conferat 400. Eucharistia, 800. Confirmatio, 600. Non enim omnia Sacramenta equelem gratiam conferunt eidem dispositioni; quamquam incertum sit quantam vnumquodque conferat. Censetur autem dispositio melior, quae omnibus consideratis melior est, magisque proportionata ad Sacramenti effectum. Multitudo peccatorum, quae est in subiecto, non minuit aestimationem dispositionis: haec enim aestimatio pendet ex posituius conditionibus dispositionis. Vnde habens mille peccata mortifera, & alter habens solum originale peccatum, si eodem actu dispositi accedant ad baptismum, aequalem gratiam postuiam accipient.

Nota, inter Sacramenta & causas naturales differentia.

Quae censetur melior dispositio.

ARTICVLVS IX.

Virum Fictio animi, baptismi effectum impediatur?

Notandum est, *Fictum* dici multis modis: ut patet apud D. Thomam ex Augustino, qui possunt reduci ad duos modos. Primo, ut *Fictus* dicatur, qui exterius simulat se velle baptizari, & tamen interius non vult, & haec fictio non solum ipsum effectum Sacramenti impedit, sed etiam ipsum Sacramentum inualidum & irritum reddit. Secundo, *Fictus* dicitur, qui accedit indispositus, perinde ac si legitime dispositus esset: quod fit dupliciter. Primo, si solum negatiue sit indispositus; id est, si solum careat dispositione necessaria ad gratiam ex ignorantia inculcata iuris vel facti. Secundo, Contrarie, ut si ei placeat adhuc aliquod peccatum mortiferum. Hi recipiunt quidem Characterem, sed non gratiam. Dices, D. August. lib. 1. de Baptismo c. 12. insinuat etiam ficto remitti peccata eo momento, quo baptizatur, licet statim, baptismi finito, propter fictionem redeant: His, inquit, qui ficto corde baptizantur, aut peccata nullatenus dimittuntur, quia Spiritus S. discipline effugiet fictum, aut ipso temporis puncto per vim Sacramenti dimissa iterum per fictionem replicantur. Respondeo, D. August. loquitur disunctiue, & alterum necessario credendum proponit haereticis, ut suum inde propositum consequatur, suam vero sententiam alibi satis expli-

Obiectio ex S. Aug. soluitur.

Fictus quis, & quoruamplurimorum.

cat, ut lib. 6. de Baptismo cap. 1. & lib. de Penitentiae medicina cap. 2.

Notandum Secundo, Gabrielem in 2. dist. 32. qu. 1. existimare Fictum accedentem accipere quidem remissionem peccati originalis, eo quod hoc non requirat poenitentiam; non tamen remissionem actualium, quia poenitentiam postulant. Sed omnino fallitur, quia originale non dimittitur sine infusione gratiae; ut aperte colligitur ex Conc. Trid. sess. 5. can. 5. & sess. 6. c. 4. Gratia autem etiam reliqua delet, quia omnibus peccatis mortiferis repugnat; quae etiam causa est cur vnum actuale mortiferum non possit dimitti sine alio. De quo plura infra.

DVBIVM I.

Virum effectum peccati venialis impediatur gratiam Baptismi?

Quidam Affirmant. Insinuat Paludanus dist. 4. q. 5. & satis aperte Pet. Soto de Sacramentis in genere lectione 9. Respondeo, Certum est non impedire infusionem gratiae, & remissionem peccati originalis & mortalis: ut recte docet Scotus dist. 4. q. 7. & communiter DD. Imo idem expressè tenet D. Thomas de Eucharistia, quae summam puritatem requirit. Vide a. 8. q. 79. Ratio est, Quia peccatum veniale non repugnat infusioni gratiae, vel augmento eius; ut patet in hominibus iustis: ergo si alioqui sufficiens adit dispositio, Sacramentum conferet etiam primam gratiam: operatur enim instar causae naturalis in subiecto disposito. Confirmatur, Quia effectus peccati venialis potest consistere cum opere meritorio: ut ibidem docet Scotus: fieri enim potest, ut cum quis facit opus meritorium, concomitanter faciat peccatum veniale: ergo &c. Dices, Repugnat effectui baptismi peccatum veniale, qui est remissio omnis culpe & omnis poenae; ac proinde videtur esse violatio Sacramenti. Resp. Esse quidem aliquam irreuerentiam, sed ob materiae exilitatem, non esse mortiferam: primario enim effectui, qui est gratia & regeneratio, non repugnat peccatum veniale; sed solum secundario effectui.

Paludanus, Soto.

Peccatum veniale non repugnat primario effectui Baptismi.

Sed debite reuerentia.

Nec potest esse finis sui recipiendi Baptismi.

Dices, Quid si id, in quo est peccatum veniale, sit finis susceptionis baptismi; ut, vana gloria, fauor Imperatoris. Respondeo, Si est finis cur absolute velis baptismum, alioqui recufaturus, non accipis gratiam: nam finis, cur immediate afficeris baptismi & Christianae religioni, non est honestus; & habet coniunctum affectum ad id, quod religioni est cotrarium. Si autem fauor iste sit causa mouens, cur te applices ad baptismum ob debitum finem expectandum, nec habes affectum actuale ad id quod religioni repugnat, non impeditur fructus, modò alioqui praecesserit sufficiens dispositio: quo modo olim complures baptizati fuere in gratiam Imperatoris.

DVBIVM II.

Qua dispositio requiratur ad effectum Baptismi?

Notandum; Esse varios baptismi effectus: nempe Characterem, Gratiam iustificationis, Remissionem culparum, & Remissionem poenarum. Dico Primo, Ad Characterem suscipiendum non requiritur alia dispositio, quam quae necessaria est ad substantiam Sacramenti. Patet hoc ex dictis supra.

Et eadem requiritur dispositio ad Characterem, quae ad Sacramentum.